

Referat af Mælkeudvalgets årsmøde 2025

Beslutningsreferat

Deltagere: 23

Forperson Finn Tang bød velkommen.

Dagsorden for årsmødet 2025

1. Valg af dirigent, referent og stemmetæller

Mikkel Juhl Nielsen blev foreslået som dirigent – og valgt enstemmigt.

Dirigenten konstaterede årsmødet lovmæssigt indvarslet. Udvalgets kommissorium har styr på, hvem der er valgbare og stemmeberettigede. Valgkort er udsendt på forhånd.

Charlotte Glavind Bülow blev foreslået som referent – og valgt.

Andreas Eising blev foreslået som stemmetæller – og valgt.

Antal stemmeberettigede: 8

Dagsorden blev præsenteret.

2. Årsberetning om udvalgets arbejde

a. Formandens beretning

Hvert år har sine særpræg og 2024 er ingen undtagelse. Arla nedjusterer med 100 millioner kilo mælk og det koster selvfølgelig på afregningsprisen. Vores konventionelle kollegaer løber stærkt og vi skal følge med.

Mejerierne har købt ind på Hjerteordningen. Mælkeudvalget har arbejdet på, at Økologisk Landsforening har fået adgang til maskinrummet bag Hjerteordningen. Der er flere grunde til, at vi ikke har været med tidligere, blandt andet, at hvert mejeri har haft sine egne systemer. Det er et problem, at Hjerteordningen er koblet sammen med kalvedødelighed, da sygdomsudbrud kan have store konsekvenser for den enkelte. Dette vil vi arbejde videre med i 2025. Vi har ikke brug for flere regler.

Jeg fornemmer, at der kommer en slutdato for afhorning i økologiske landbrug. Vi skal overveje hvorfor – er det noget som kan bruges til at øge salget. Afhorning er ikke dyrevelfærdsmæssigt godt, men alle skal kunne være med.

I 2025 skal vi også kigge på afgræsningskravet og øge vores viden om det. Dette vil vi gøre i samarbejde med Innovationscenteret for Økologisk Landbrug (ICOEL). Hvad gør vi, når det ikke er muligt at have dyr ude i 24 timer i døgnet? ICOEL/Foulum har nogle gode projekter, som vi følger.

Økodag var endt i en uholdbar situation. Det var et resultat af Arlas udmeldelse af Økologisk Landsforening. Økodag er nu solgt til Mejeriforeningen, fordi der ikke var stor tiltro til, at Arla kom tilbage. Det er de økologiske producenter under Mejeriforeningen der står for Økodag, for ellers havde jeg tvivlet på, at det var fortsat som økologisk event. Med salget får vi midler til at frigive til andre økoevents.

Mads Vinther er desværre blevet opsagt og det er vi rigtig ærgerlige over. Vi har brug for en medarbejder til at løfte de fagpolitiske emner.

Jeg sidder i et udvalg om Blue tongue under Fødevarestyrelsen. De har ikke meget fornemmelse for, hvad der sker ude hos landmændene i styrelsen, men de har dog en indsigt i hvor stor Blue tongue er nu. Der er i dag fere tilfælde end der var i 2008 hvor vi havde 16 besætninger der var ramt. Det er 80 procent af alle besætninger der har været i berøring med det. Vi skal forberede os på et stor udbrud i 2025 og evt. vaccinere her i marts/april. Der er også stor forskel på, hvor hårdt en besætning bliver ramt og det skal vi have kommunikeret ud.

b. Debat og spørgsmål

Sten Dissing: Utrolig positivt med resultaterne der er på vej fra Foulum. Vi skal kunne dokumentere hvordan vi bruger afgræsning. Det vil betyde noget, for den afgift der vil komme. Ros til den løsningen der er fundet med Mejeriforening. Det er godt, at det handler om økologi og ikke bare kører der tilfældigvis er på græs.

Michael Kjerkegaard: En kommentar til Økodag: Det er vigtigt for os, at det var et økologisk arrangement fremadrettet, men også at der er penge til et nyt event. Hvis nogle har gode ideer, så byd endelig ind til både Mælkeudvalget eller bestyrelsen. Pengene vi har fået fra salget er knyttet op på skabelsen af et nyt arrangement.

Finn Tang: Tak til dem, der har fået det til at lykkes. Vi har god adgang til at følge Økodag fremover.

Erik Andersen: Tak for en god beretning. Jeg har været til møde om grøn trepart. Vi har mulighed for at holde på kvælstoffet, hvis vi bærer os rigtigt ad. Er det med i beregningerne eller er det noget vi arbejder med?

Sten Dissing: Vi har dyrene ude 24 timer i løbet af sommeren og har ikke oplevet noget. Får man at vide hvis man er blevet ramt af Blue tongue?

Finn Tang: Man får besked hvis man er ramt, men ikke hvis man ikke er. I forhold til kvælstoftal og udsivning fra græsmarker, så har vi tal. Men vi har jo plantedække hele tiden med kraftige planter. Havde vi en regel der hed, at vi ikke måtte pløje op, så ville vi blive tilgodeset. Reglerne er desværre sat efter laveste fællesnævner, og man kan nøjes med at have køer ude i 1000 timer af de 9000 timer der er på et år. Det gør måske, at vi ikke kan få

den fulde godskrivning af det de undersøger på Foulum. Kvælstof bliver nødt til at blive målt på de enkelte bedrifter når der ikke er regelsat.

Sten Dissing: Med treparten er der både en klimaudfordring og så en kobling til kvælstofnormer. Vi har en kvælstofudledning der er mindre end normen. Men sædskifte og efterafgrøder kan vi binde meget kvælstof.

Michael Kjerkegaard: Økologien bliver beregnet som et virkemiddel til at reducere kvælstof. Det er med i ministeriets miljø- og klimahandlingsplaner. Det er de økologiske principper der driver dette. Om eftermiddagen til vores Generalforsamling har vi samtalesaloner hvoraf en af dem handler om økologien og fremtiden. Skal vi stille nogle større krav til os selv? Der er udfordringer ved at gå fra niche til norm. Jeg vil gerne opfordre til at deltage i de her debatter, som vi skal have fremadrettet i Økologisk Landsforening.

Sven Irgensen: Jeg forstår ikke, at man kan nøjes med 1000 timer på græs?

Finn Tang: Nej, du har ret. Jeg synes vi skal have nogle strammere regler. Mindst 6 timer om dagen.

Claus Østergård: Økologerne ligger kun på 1/3 del af det udbragte kvælstof i forhold til de konventionelle. Mange udnytter faktisk ikke deres kvote, fordi de ikke kan skaffe gødning eller ikke har brug for det. Jeg har forstået det sådan, at man går over til en udledningskvote og at vi her bliver vi kompenseres, fordi vi ikke bringer så meget ud. Men vi skal ikke sidestilles med de konventionelle, for vi gøder meget mindre. Vi har behov for, at nogen bærer det ind.

Finn Tang: Det er bare ét eksempel på, at økologien adskiller sig fra det konventionelle. Endnu flere eksempler kunne være antibiotikaforbrug, hvor vi gerne vil kompenseres i forhold til de konventionelle.

Sven Irgensen: Vi er konventionelle Arla-leverandører med vores økologiske mælk. Vores gård er en af dem, med færrest point på Arlas incitaments model, fordi jeg driver et ekstensivt landbrug. Det er en diskussion der er svær at komme igennem med, på sådan et relativt stort mejeri.

Mikkel Juhl: Det regenerative landbrug der er meget oppe i tiden. Hvad gør vi for at sige at det er en del af økologien så de konventionelle ikke stjæler vores dagsorden?

Finn Tang: Det er en sag vi bare skal arbejde behårdt for. Det er ikke den eneste rigtige dyrkningsform vi har lige nu. Der kan sagtens komme mange nye spændende ting ind.

Claus Østergaard: Alle steder jeg kan komme afsted med det, der spørger jeg ind til hvordan pesticider påvirker jordfaunaen, mikrolivet og svampe. Det er ikke kun harve og plov der forstyrrer jorden, det gør pesticider også.

Sten Dissing: Vi bliver nødt til at blive ved med at italesætte det. Vi skal stadig forbedre os. DLG har tegnet den første kontrakt med regenerativ byg til Carlsberg. Det er ikke økologisk.

Michael Kjerkegaard: Vi skal blive ved at udfordre. Dem der er i stand til at stille krav eller yde en ekstra indsats skal gøre det, for ellers så rykker vi os ikke. Der er 600 organisationer der kalder sig regenerative. Vi er blevet spurgt, hvorfor vi ikke kalder os det. Vi har lov til at gøre det, men vi kan ikke konkurrere med 600 organisationer om den dagsorden.

Sten Dissing: Økodag: Hvad hedder den i år og er der to eller er den fælles?

Kirsten: Fra 1. januar har de ret til at kalde det Økodag. De har søgt det i et andet navn, men nu må de kalde det det. Vi har hvert vores projekt men begge kalder det Økodag.

3. Planer for næste års arbejde i udvalget

Finn Tang: I 2025 skal vi arbejde videre med Hjerteordningen og brancheanbefalingerne. Vi skal arbejde med, hvordan vi håndterer vores smittebeskyttelse. Derudover, vil jeg gerne holde fast i den fantastiske udvikling inden for antibiotika. Vi ønsker, et større samarbejde med Naturmælk – det vil vi gerne have op at stå igen. Vi vil gerne skabe en symbiose mellem mejerierne så vi arbejder med hinanden.

Sven Irgensen: Har Mælkeudvalget nogle holdninger til Ko-kalv ordninger?

Finn Tang: Der har været en del undersøgelser omkring det og hvordan det kan praktiseres. Der ligger så vidt jeg ved ikke et pågående arbejde om det nogen steder pt.

Mikkel Juhl: Vi har bakket op om det i Mælkeudvalget via projekter.

Sten Dissing: Det er noget som mælkebranchen bliver udfordret på. Det kan jo være en del af temamøder i 2025. Vi har set store gårde der også praktiserer det. Det er godt at vise, at der er andre muligheder for store landmænd også.

Mikkel Juhl: Man kan skrive til os. Vi er altid tilgængelige.

4. Valg af 3 udvalgsmedlemmer for 2 år, og 1 suppleant (jf. kommissorium).

På valg i 2025: Erling Bonde og Niels Peter Dissing (genopstiller ikke)

Tina Tving Bruun og Thomas Kristensen stiller op til udvalget og kom ind.

5. Eventuelt

Sten Dissing: Alle her må gerne prikke til nogen i Naturmælk og høre om vi ikke kan få dem med i udvalget. Det er vigtigt at få dem repræsenteret.

Alt det, Finn fortæller om antibiotika, græs og afgræsning og er noget I bør arbejde videre med. Ikke kun i forhold til foder, men også alle de andre positive effekter.

Sven Irgensen: Vigtigt at forbrugerne ikke føler sig ført bag lyset, hvis der er retninger inden for økologisk landbrug som ikke svarer til forbrugernes forventninger. Markedsføring skal være, så det stemmer overens med virkeligheden. Her er ko-kalv ordninger et emne.

Finn Tang: Jeg vil gerne anbefale Gintbergs udsendelser på DR, der viser arbejdet med dyr fra sin bedste side. Det kunne vi aldrig have lavet for reklamepenge.

Sten Dissing: Det var bare et problem, da L og F gik ud og sagde ”se hvor godt det er” på gårdene. Så blev det brugt til en slags Greenwashing.

Dirigenten siger tak for et godt møde.

Forpersonen siger tak for god deltagelse og tak for alle indspark.

Dirigent Mikkel Juhl Nielsen

Referent Charlotte Glavind Bülow